

Người ơi

Hoàng Xuân Phú

nếu linh thiêng chắc hẳn người quá rõ
dự án tranh đua núp dưới danh người
tưởng niệm phụng thờ bao nhà hoành tráng
tượng đá tượng đồng bao chốn bon chen ¹

"*thanh bạch*" rằng xa xỉ rửa người ơi ²
một chốn ngồn một phết tư ngàn tỷ ³
thừa tám năm nuôi mọi người thiếu đói ⁴
đủ cả năm nuôi gần hết người nghèo ⁵

đừng để gian thần nấp bóng người ơi
đừng để tôn thờ vấy cờ tham những
đừng để quan yêu mà dân oán hận
đừng để triệu người quá khổ khổ thêm

xin hãy hiển linh nếu quả anh linh
chặn đấm hại dân nếu quả thương dân
bỏ "*tượng đồng phôi*" tỏ "*hồn muôn tượng*" ⁶
tỏ gấp đi người muộn lăm người ơi

07/08/2015

Chú thích

¹ Báo Tiền phong ngày 23/04/2015 cho hay: "*Theo khảo sát, có 103 tượng đài Hồ Chí Minh xây dựng trong khuôn viên trụ sở cơ quan, đơn vị, trong đó có tới 45 tượng Bác với bộ đội Biên phòng, được nhân bản từ một mẫu. Số tượng đài Bác xây tại quảng trường, trung tâm hành chính, chính trị là 31.*" Mặc dù vậy, "***nhu cầu dựng tượng đài Chủ tịch Hồ Chí Minh hiện vẫn rất lớn, ít nhất có thêm 58 đề xuất xin dựng tượng đài Bác trong thời gian tới.***"

² Trong bài "*Bác ơi*", Tố Hữu viết:

*"Bác để tình thương cho chúng con
Một đời **thanh bạch**, chẳng vàng son"*

³ Trong hai ngày 03 và 04/08/2015 nhiều báo đưa tin: *Hội đồng Nhân dân tỉnh Sơn La vừa ra Nghị quyết thông qua Đề án xây dựng tượng đài Bác Hồ với đồng bào các dân tộc Tây Bắc gắn với quảng trường tại thành phố Sơn La, tổng mức đầu tư là 1.400 tỷ đồng*. Trước phản ứng gay gắt của dư luận, Chủ tịch UBND tỉnh Sơn La Cầm Ngọc Minh khẳng định rằng *"tượng đài chỉ là một hạng mục nhỏ với mức kinh phí dự kiến khoảng 200 tỷ đồng"*. Dân còn quá nghèo mà quan phụ mẫu coi cái tượng đài tốn 200 tỷ đồng *"chỉ là một hạng mục nhỏ"*, cố lu mờ 1.200 tỷ đồng ăn theo.

⁴ Báo cáo tình hình kinh tế xã hội 6 tháng năm 2015 của UBND tỉnh Sơn La cho biết, Sơn La còn tới hơn 36.000 người thiếu đói. Nếu hàng năm chu cấp cho mỗi người thiếu đói 4.800.000 đồng (bằng mức thu nhập bình quân cao nhất của hộ được coi là nghèo), thì 1.400 tỷ đồng đủ để nuôi tất cả 36.000 người thiếu đói của tỉnh Sơn La trong khoảng $1.400.000.000.000/36.000/4.800.000 = 8,1$ năm.

⁵ Quyết định Về việc ban hành chuẩn hộ nghèo, hộ cận nghèo áp dụng cho giai đoạn 2011-2015 của Thủ tướng Chính phủ viết: *"Hộ nghèo ở nông thôn là hộ có mức thu nhập bình quân từ 400.000 đồng/người/tháng (từ 4.800.000 đồng/người/năm) trở xuống."* Nghĩa là 1.400 tỷ đồng đủ để nuôi $1.400.000.000/4.800.000 = 291.667$ người nghèo cả một năm trời. Quyết định Phê duyệt kết quả điều tra, rà soát hộ nghèo, hộ cận nghèo năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội viết rằng tỷ lệ hộ nghèo của Sơn La năm 2012 là 28,69%. Theo đó, với dân số khoảng 1.134.300 người, ước tính Sơn La có khoảng $1.134.300 \times 28,69\% = 325.431$ người nghèo. Như vậy, 1.400 tỷ đồng đủ để nuôi khoảng $291.667/325.431 = 89,62\%$ số người nghèo của cả tỉnh Sơn La trong suốt một năm.

⁶ Trong bài *"Bác ơi"*, Tố Hữu ca ngợi:

*"Mong manh áo vải hồn muôn trượng
Hơn tượng đồng phơi những lối mòn"*